

Kallioalue: Harjunvuori-Yläinenvuori**Kunta: ORIVESI**

Sijaintitiedot: Peräjärven itäpuolella, Kutemajärven länsipuolella sijaitseva kallioalue.

Karttalehti: 2142 01

Kallioalueen pinta-ala: 182 ha Korkeus: 172 m.p.y Suht.korkeus: 62 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	2	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	1		-monikäyttö:	3
Maisema:	2		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 2**Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:**

Kohde kuuluu Pirkanmaan arvokkaimpiin kallioalueisiin, sillä siinä yhdistyvät sekä geologiset, biologiset että maisemalliset arvot. Alue on laaja, jyrkkärintainen kallioalue Viitapohjan pitkän murroslaakson eteläreunalla. Alue on erittäin tärkeä maisemaelementti, joka erottuu korkeana, metsäisenä kohoumana. Suhteellinen korkeus laakson pohjalla olevasta Peräjärvestä laskettuna on 65 metriä. Metsäisyyden vuoksi alueella ei juuri ole varsinaisia näköalapaikkoja, mutta metsänhakkuut ovat avanneet laajoja metsänäköaloja pohjoiseen. Alue on geologisesti arvokas kallioperän murrokseen rajautuva kokonaisuus, jossa kivilajien liuskeisuuden kulku noudattelee maastossa näkyvien murroslaaksojen suuntia. Korkeimmat jyrkänteet ovat kallioselännejakson keskiosassa. Alueen kivilajit ovat vulkanogeenisiä ja sedimentogeenisiä liuskeita, jotka kuuluvat osana kivilajivyöhykettä, joka ulottuu Oriveden karttalehtialueen läpi itä-länsisuuntaisena jaksona (Laitakari 1986). Kivilajit vaihtelevat kvartsi-maasälpäliuskeesta, kiilleliuskeesta amfiboliin ja sarvivälkegneissiin. Kallioalueen eteläreunalla on kapea välikerros harvinaista konglomeraattia, joka näkyy kalliopaljastumilla alueen itäpäässä.

Kivilajista johtuva kalkkivaikutus näkyy selvästi alueen kasvillisuudessa. Jyrkänteillä on hyvin edustavaa kalkkikallioiden sammalkasvillisuutta sekä pohjoisen, Hämeessä erittäin uhanalaisen pahtarikon ainoa pirkanmaalainen esiintymä. Alueelta on tavattu myös muita uhanalaisia kasvilajeja kuten lännenmunuaisjäkäle (Matti Kääntönen, suull.), metsänemä, nuijasara ja kirkiruoho. Luoteisosan ravinteikas lettosuo on erityisen arvokas, Etelä-Suomessa uhanalainen suotyyppi. Ala-Jalkajärven länsipuolella on nykyisin rauhoitettu lehtojensuojeluohjelman kohde (Alapassi & Alanen 1988). Metsänhakkuut ovat valitettavasti muuttaneet aluetta ja koillispuolelle ollaan avaamassa kultakaivosta. Alue on ehdottomasti suojelun arvoinen kokonaisuus.

Peruskartta 1:200 2142 04

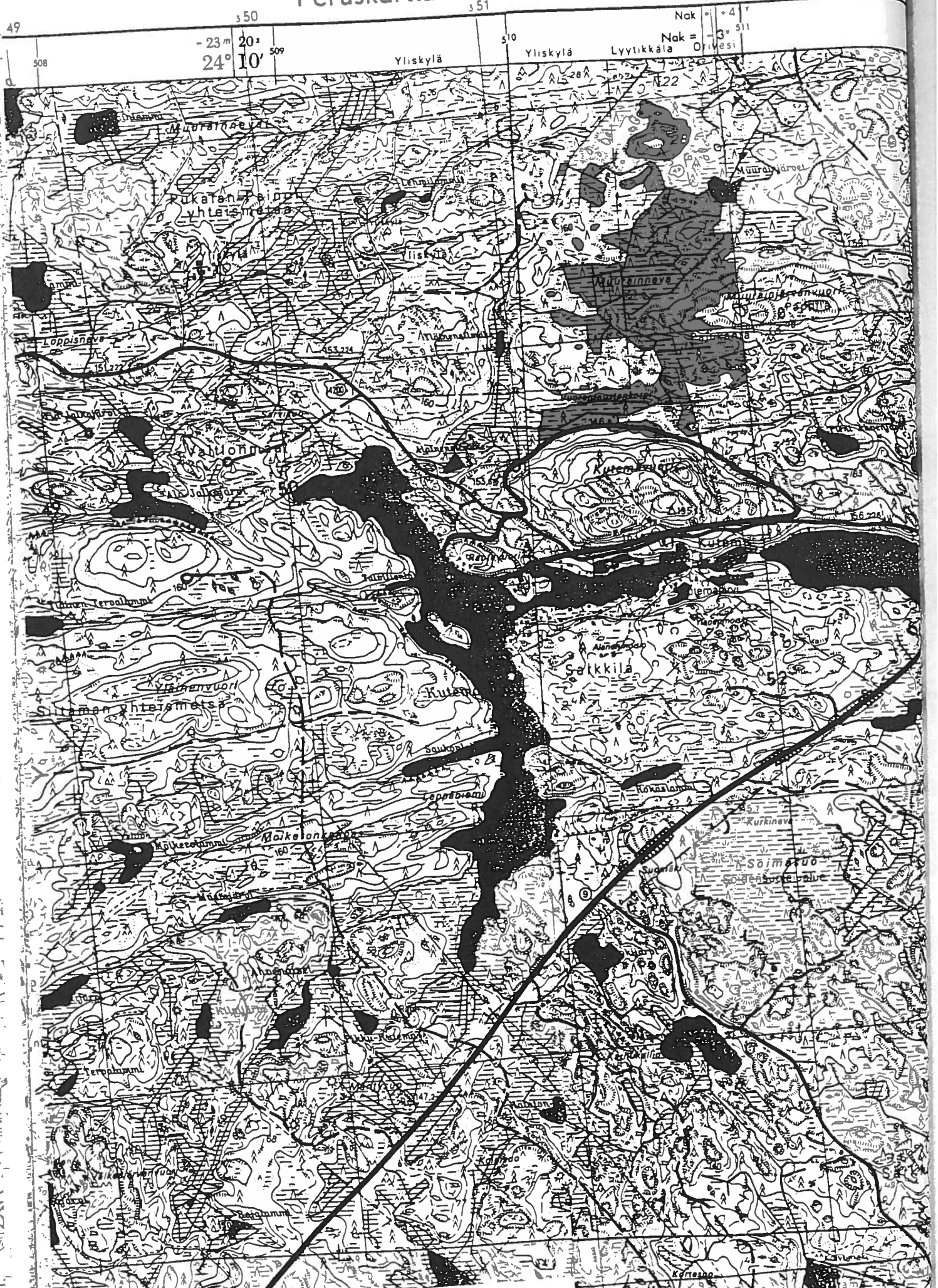
352

Nak = -3

Yliskylä

Yliskylä

Lyytikäla

Kallioalue: Kutemavuori-Rantavuori

Kunta: ORIVESI

Sijaintitiedot: Kutemassa valtatie 9:n länsipuolella, n. 10 km Oriveden keskustasta lounaaseen sijaitseva kallioalue.

Karttalehti: 2142 01, 2142 04

Kallioalueen pinta-ala: 50 ha Korkeus: 198 m.p.y Suht.korkeus: 56 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	2	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	3
Maisema:	3		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	2

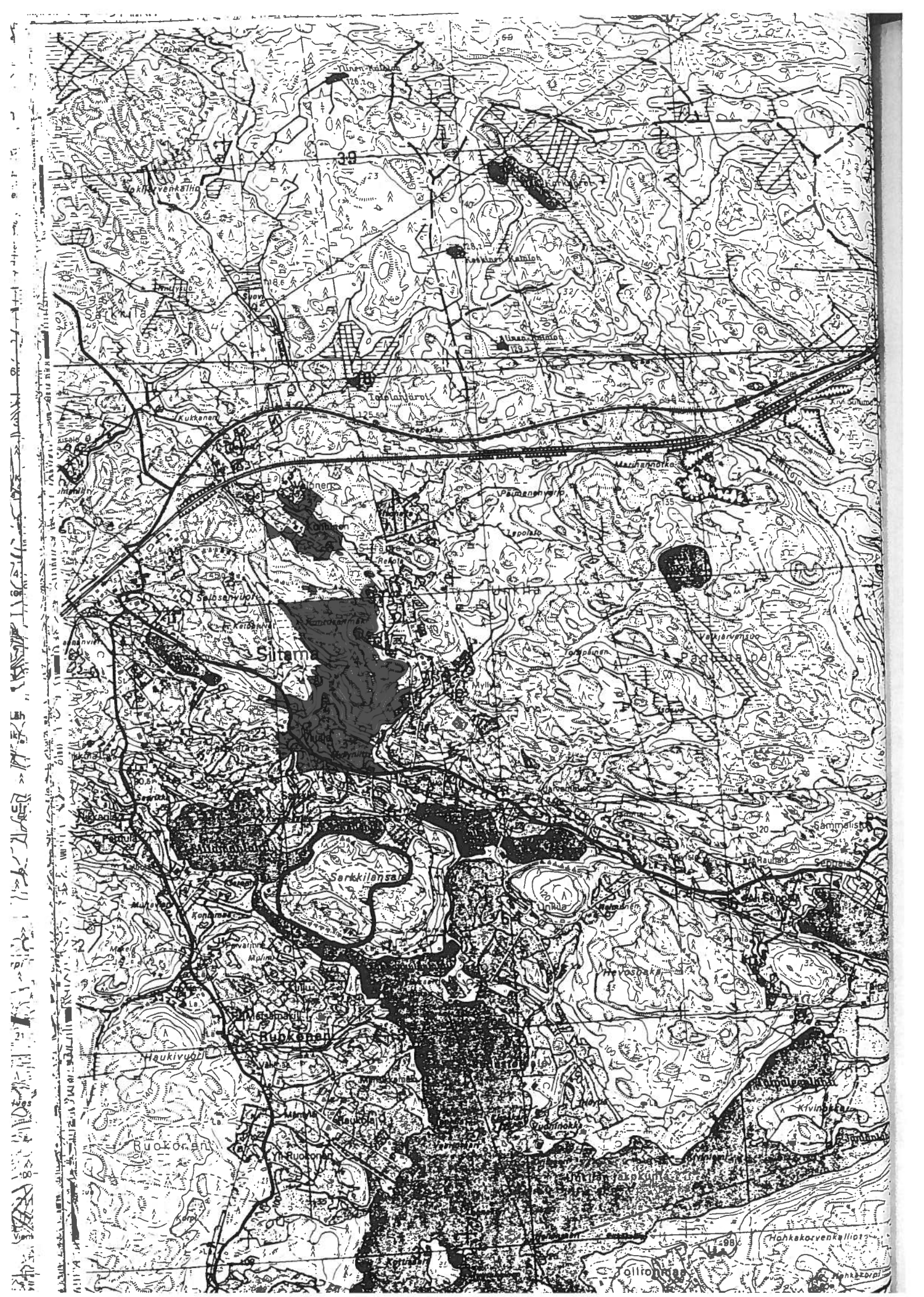
KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Kallioalueella on maa-aineslain tarkoittamia hyvin merkittäviä geologisia arvoja ja merkittäviä maisemallisia ja biologisia arvoja. Se sijaitsee Tampereen pohjoispuolisella vulkaanisten kivilajien jaksolla ja muodostuu jyrkänteisestä Rantavuoren rantakalliosta sekä laajemmasta Kutemajärven kallioselännejaksosta. Selväräjaisen Rantavuoren paljaat kalliopinnat pilkottavat puuston lomitse vastarannalta. Vuorelta avautuu puuston hieman rajoittamia kauniita järvinäköaloja. Loivempaa erottuvalta Kutemavuorelta puolestaan avautuu näköaloja kauas eteläisille metsäalueille. Sisäinen maisema on avara ja luonnontilaisuudessaan miellyttävä.

Kallioalueen pääkivilaji on emäksinen-intermediäärinen raitainen vulkaniitti, jossa esiintyy runsaasti harvinaista ja hyvin säilynyttä konglomeraattia välikerroksina.

Konglomeraattivälikerrosten lisäksi vulkaniitissa on vaaleita, happamia sekä emäksisiä tuffiittisia välikerroksia. Porrasmaisia, alaosaan viistoja jyrkäniteitä on Rantavuoren etelä- ja länsireunassa. Enimmäkseen tavanomaiset silokalliot ovat länsirannalla kohtalaisen hyvin hioutuneita. Alue on biologisesti merkittävä etenkin monipuolisena ja suhteellisen luonnontilaisena kokonaisuutena. Karut poronjäkälikköiset ja männikköiset kalliot ovat kasvillisuudeltaan edustavia. Alueella kasvaa yleislevinneisyydeltään eteläistä jäykkärölliä, jonka lisäksi alueelta on tavattu seudulla melko harvinainen liuskarauniainen (Mikkola & Parnela 1993). Kutemavuoren etelärinteellä on paikoin mesotrofista kallioketokasvillisuutta sekä pieni lehtoinen lehmusmetsikkö.

Kallioalue: Sarkkilansalon kallio**Kunta: ORIVESI**

Sijaintitiedot: Siitaman kylässä Siitamanlahden rannalla sijaitseva kallioalue n. 12 km Oriveden keskustasta lounaaseen.

Karttalehti: 2142 04

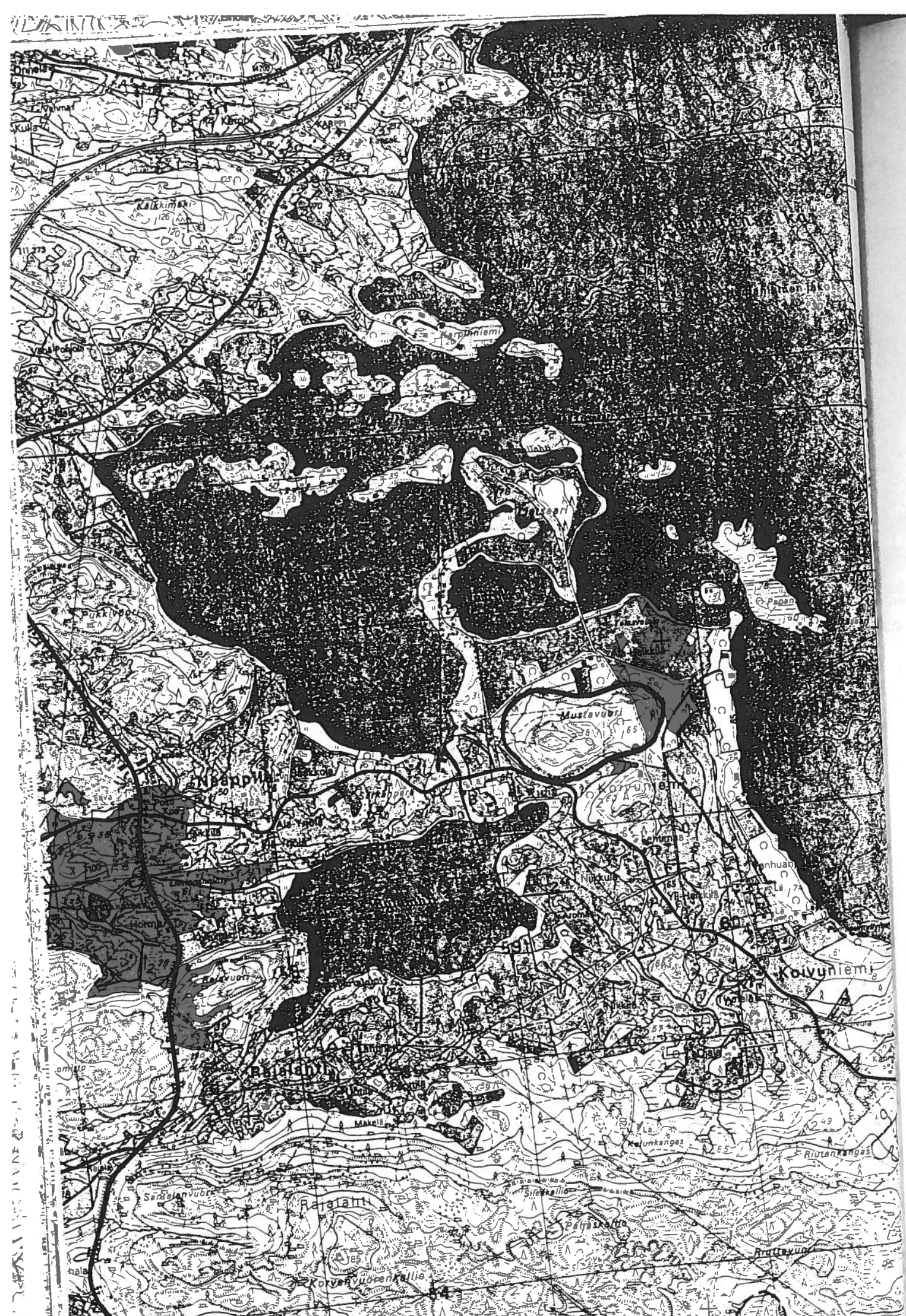
Kallioalueen pinta-ala: 21 ha Korkeus: 115 m.p.y Suht.korkeus: 28 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	3
Maisema:	3		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4**Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:**

Alueella on maa-aineslain mukaisia merkittäviä biologisia, maisemallisia ja geologisia arvoja. Kallio kohoaa Siitamanlahden rannasta melko jyrkästi ja rajautuu selvästi ympäröivästä maisemasta. Etelä- ja pohjoissivuja hallitsevat 10-20 metriä korkeat edustavat jyrkänepinnat. Kallio erottuu selvästi maisemasta kohoavana metsäselänteinä. Eteläjyrkänteeltä avautuu puuston jonkin verran rajoittama jylhäntuntuinen järvinäköala. Biologiset arvot ovat alueella merkittävimmät. Kallio on edustava, hieman kulttuurivaikutteinen lehtokallio, jollaisia seudulla ei ole kovin runsaasti. Biologisesti arvokkain osa on etelärinne, jossa on etelävuorimainen jyrkäne ja kohtalaisen edustava tuomivaltainen kallionaluslehto. Lajisto on tyypillistä lehtokalliolle: jyrkänteellä on meso-eutrofisia sammalia, ja lehtolajistoa nousee seinämän alaosiin. Koko alueen lajistossa on selvä lehtomainen leima, myös aivan laella, joka on peitteinen. Etelärinteellä kasvavia vaateliaita kalliokasveja ovat mm. Pirkanmaalla varsin harvinaiset pensaikkotatar (Parnela 1980) ja haisukurjenpolvi sekä useat sammalet. Jyrkänteellä on myös kohtalaisen edustavaa kallioketolajistoa. Kivilajina on selvästi suuntautunut porfyyrinen granodioriitti, jossa esiintyy paikoin pieniä kiillegneissisulkeumia. Eteläjyrkäne on rakoilun hieman lohkona viistojyrkäne. Pohjoisreunalla on 20 metriä korkea jäätikön hioma pystyseinämainen silokalliojyrkäne. Lakiosat ovat kohtalaisen tasaisia, ja silokalliot ovat pieniä ja tavanomaisia.

Kallioalue: Mustavuori

Kunta: ORIVESI

Sijaintitiedot: Koivuniemen kylässä, Längelmäveden rannan tuntumassa, n. 9 km Oriveden keskustasta etelään sijaitseva kallioalue.

Karttalehti: 2142 04

Kallioalueen pinta-ala: 23 ha Korkeus: 122 m.p.y Suht.korkeus: 38 m

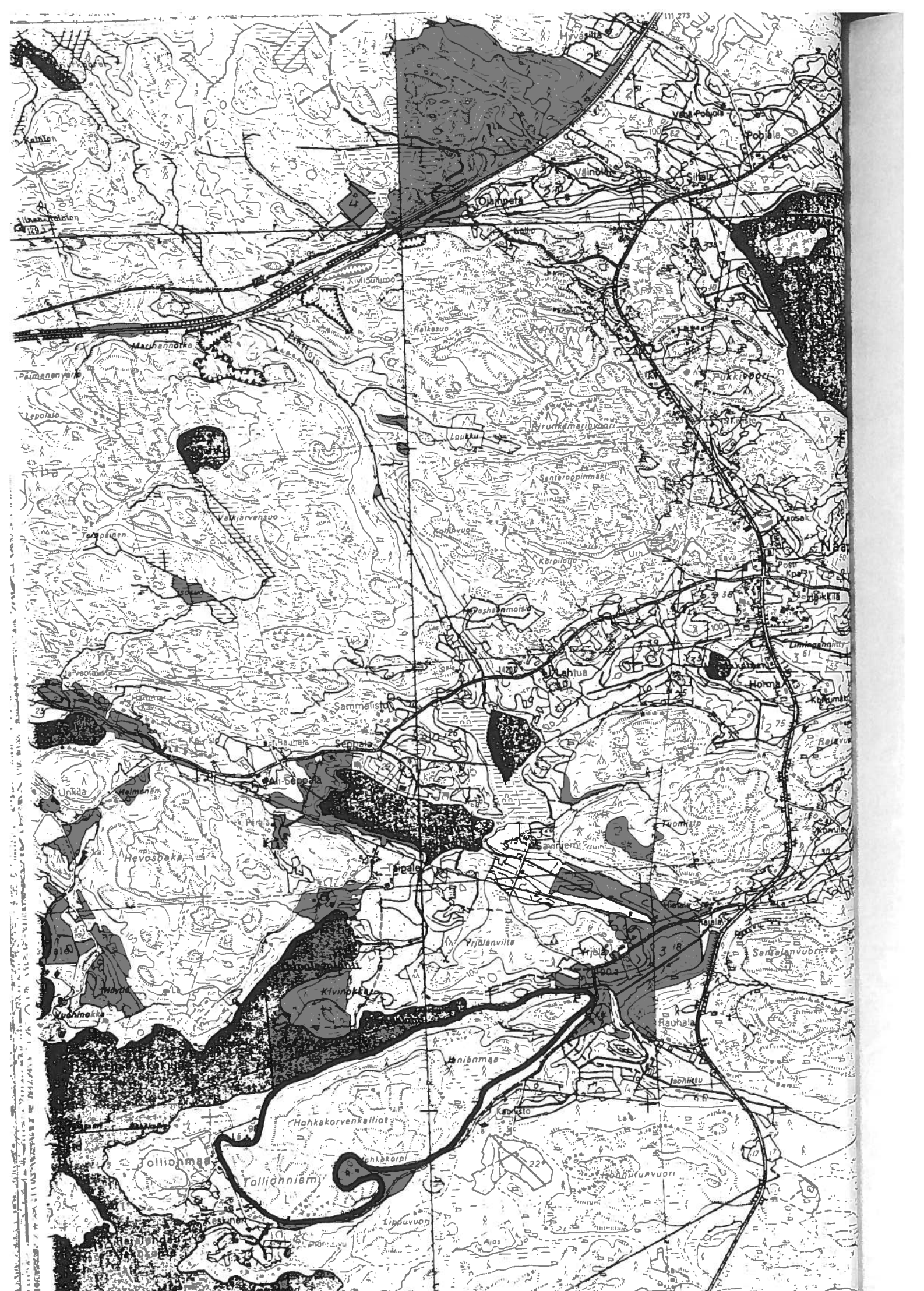
TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	2		-monikäyttö:	3
Maisema:	3		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 3

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Biologisesti ja maisemallisesti merkittävä jyrkkärintainen kallioselänne, joka kohoaa Naappilan ja Koivuniemen arvokkaasta kulttuurimaisemasta. Kallio kohoaa selvärajaisesti viljely- ja vesimaisemasta, joten hahmottuminen ja rajautuminen ovat selkeitä etenkin jyrkänteisellä eteläreunalla. Etelärinteen yläosasta avautuu kaunis näköala Rajalahdelle, viljelymaisemaan sekä taustalla kohoaville metsäisille kallioselänteille. Biologisesti alue on kulttuurivaikutteinen etelävuorimainen kallio, jolla esiintyy vaateliasta itiökasvi-, kallioketo- ja lehtolajistoa. Arvokkain osa on eteläjyrkänne aluslehtoineen. Jyrkännepinnalla on paikoin vaateliasta sammallajistoa kuten kalkkikiertosammalta. Kallioketolajistossa esiintyy Hämeessä uhanalaista mäkipirvilää, Pirkanmaalla melko harvinaista pensaikkotatarta ja haisukurjenpolvea (Tampereen seutukaavaliitto 1986). Kallionaluslehto on hieman muuttunut hakkuun seurauksena, mutta vaateliasta lajistoa on edelleen jäljellä. Geologisesti alue on kohtalaisen merkittävä. Pääkivilaji on keskirakeinen granodioriitti. Eteläreunan jyrkänne alaosassa on voimakkaasti liuskeista kiilleliusketta, joka on selvästi poimuttunut. Jyrkänne on alaosastaan lähes pysty 5-8 metriä korkea seinämä, joka lähempänä lakea muuttuu rakoilun rikkomaksi porrasjyrkänneeksi. Jyrkänne tyvellä on hieman kasvillisuuden peittämää louhikkoa. Jyrkänne kokonaiskorkeus on noin 15 metriä. Laen silokalliot ovat pieniä. Kallio on paikallinen näköalapaikka.

Kallioalue: Hohkakorvenkalliot**Kunta: ORIVESI**

Sijaintitiedot: Vesijärven pohjoispäässä sijaitseva kallioniemi, joka on noin neljä kilometriä kaakkoon Oriveden Siitaman kylästä.

Karttalehti: 2142 04

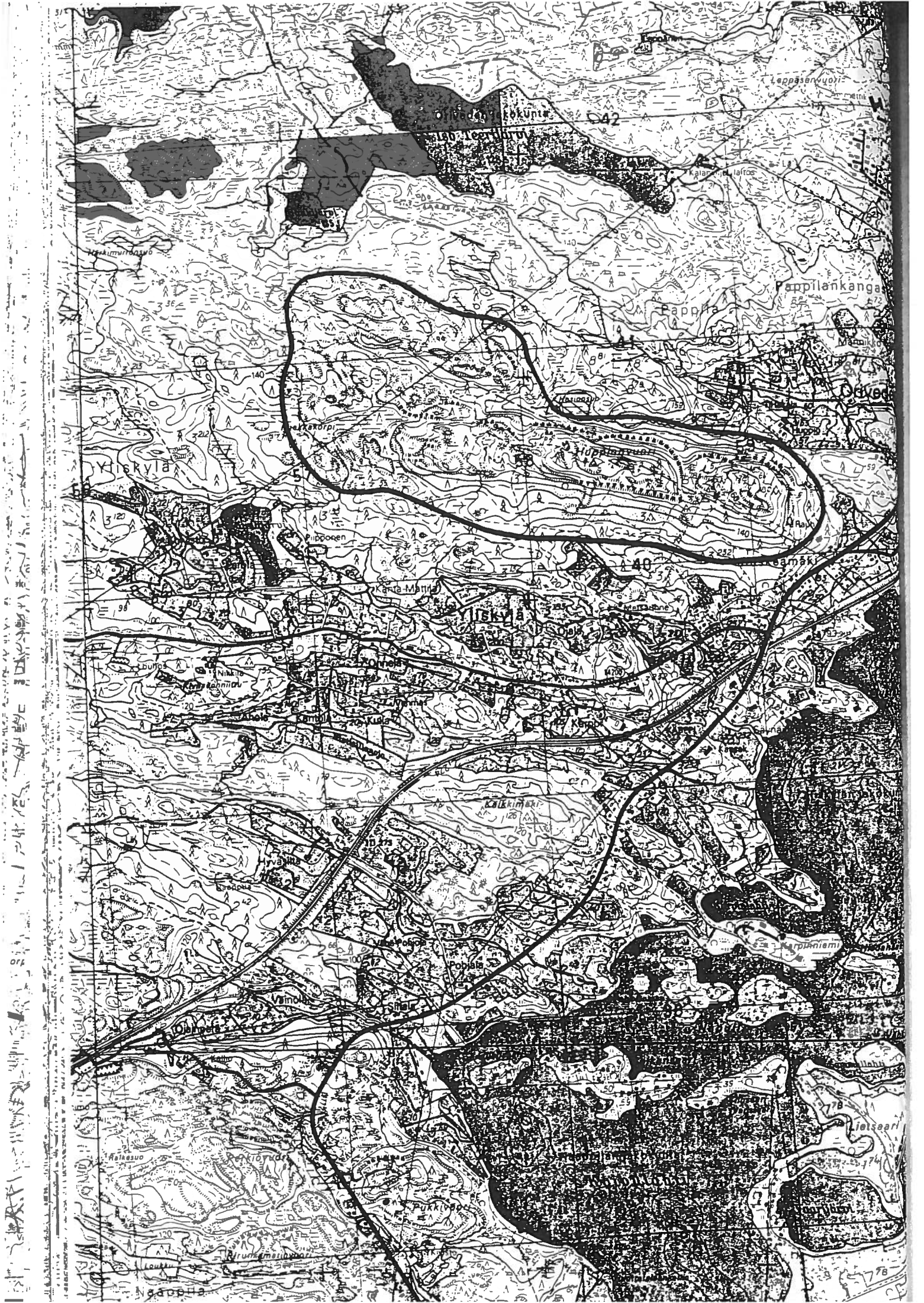
Kallioalueen pinta-ala: 71 ha Korkeus: 150 m.p.y Suht.korkeus: 63 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	3
Maisema:	3		-luonnontilaisuus:	2
			-lähiympäristö:	2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4**Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:**

Vesijärven rannalla niemessä sijaitseva kallioalue erottuu järviolueelle metsäisenä maisemasta selvästi kohoavana kallioselänteinä. Kallioalue sisältää maa-aineslain mukaisia merkittäviä maisema- ja luonnonarvoja. Hohkakorvenkalliot on jyrkänteinen lounaisreunastaan, jossa myös sen geomorfologisesti edustavat porrasmaiset jyrkännemuodot sijaitsevat. Lounaisosassa laattarakoilleet kaakkoon antavat pystyseinämäpinnat kohoavat porrasmaisesti kapeiden hyllyjen erottamina laelle. Pohjoiseen loivina viettävät rinteet ovat silokallioista, harvapuustoista kalliomännikkömaastoa. Alueen pääkivilaji on selvästi pilsteinen porfyryrigranodioriitti, jossa esiintyy alueen eteläreunalla kiillegneissisulkeumia. Kalliorinteet eivät erotu kauemmas ympäristöön kovin hyvin, mutta lähimaisemassa ne näkyvät melko selvästi. Laelta ja rinteiltä avautuu luontaisia, puuston paikoin rajoittamia järvimaisemia. Luonnontilaiset ja karun avarat silokallioiset kalliomännikkömaisemat ja lounaisreunan jyrkännemaisemat kallioalueen sisäosissa ovat tavanomaista edustavimmat ja erikoiset. Kumpuilevalle kalliomaastolle on ominaista karu mäntyvaltainen kangasmetsäkasvillisuus. Lakiosan kalliorinteitä peittävät lähes koskemattomat, laajat poronjäkälyhteisöt, joiden seassa esiintyy mosaiikkimaisesti edustavia kalliotierasammalkasvustoja. Paikoitellen lakiosan painanteissa on myös kangasmetsälaikkuja ja pieniä suopainanteita. Jyrkänteiden kalliolajisto on tavanomaista. Kaakkoisjyrkänten ja Tollionmäen hiekkatien välissä on muutama kulttuurivaikutteinen ketolaikku. Ketojen tuntumassa kasvaa muutamia lehmuksia sekä pari ilmeisesti istutettua vaahteraa.

Kallioalue: Huppionvuori

Kunta: ORIVESI

Sijaintitiedot: Oriveden aseman lähellä Yliskylän ja Pappilan kylissä sijaitseva laajahko kallioalue Ison Teerijärven eteläpuolella.

Karttalehti: 2142 04

Kallioalueen pinta-ala: 170 ha Korkeus: 178 m.p.y Suht.korkeus: 94 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	2		-monikäyttö:	3
Maisema:	2		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	3

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 2

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Kallioalueella on hyvin merkittäviä biologisia ja maisemallisia arvoja sekä merkittäviä geologisia arvoja. Pitkä kallioselänne kohoaa jyrkänteisenä halliten maisemaa. Alue erottuu korkeana metsäselänteinä, jonka etelärinteiden jyrkänepinnat erottuvat puuston lomitse eteläpuoliselle tielle. Etelärinteeltä avautuu laaja näköala viljelyalueille ja Längelmäveden Pappilanselän vesimaisemaan. Näköala on kauneudessaan maakunnallisesti merkittävää tasoa. Alueen sisäiset maisemat ovat monipuoliset ja monin paikoin edustavat. Kallioalueen pääkivilaji on hienorakeinen emäksinen ja intermediäärinen vulkaniitti. Geologista monipuolisuutta ja edustavuutta lisäävät lakialueella esiintyvät kapeat oliviinidiabaasijuonet, jotka leikkaavat vulkaniittia liuskeisuutta myötäillen. Kallioselänteiden jyrkänemuodot ovat kohtalaisen matalia, mutta edustavia vaihdellen eteläreunan rakoilun lohkomista porrasmaisista pystyseinämistä pohjoisreunan viistojyrkänteisiin sammalikon peittämiin silokallioseinämiin.

Biologisesti alue on myös hyvin monipuolinen ja arvokas kokonaisuus. Yläosastaan etelävuorimaisen etelärinteiden juurella on lohkareikkoja, jossa kasvavat seudulla harvinaiset isomaksaruoho ja haisukurjenpolvi. Jyrkänteiden juurella on edustavaa kallionaluslehtoa vaateliaine lehtolajeineen. Pohjoisjyrkänteellä esiintyy meso-eutrofista sammalkasvillisuutta. Alueelta tavattuja vaateliaita kalliokasvilajeja ovat mm. tummarauniainen ja pikkutumpurasammal. Alueelta on löydetty myös valtakunnallisesti uhanalainen kalliokeuhkojäkälä (Tampereen seutukaavaliitto 1986). Etelärinteiden edustavilla kalliokedoilla kasvavat Hämeessä uhanalainen mäkivirvilä sekä ukontulikukka. Ravinteinen kallioperä on aiheuttanut myös pienten, mutta hyvin arvokkaiden lettosoiden syntymisen alueen länsiosan painanteisiin. Letoilla kasvaa mm. Hämeessä uhanalaista lettovillaa. Huppionvuori on paikallinen näköalapaikka ja retkeilykohde. Luonnontilaisuus on paikoin hyvä, esim. pohjoisrinteellä on varsin iäkästä kuusikkoa.

Kallioalue: Vuorilahdenvuori-Paltanmäki Kunta: ORIVESI

Sijaintitiedot: Yliskylässä Pukalan pohjoisrannalla, n. 10 km Oriveden keskustasta länteen sijaitseva kallioalue.

Karttalehti: 2142 05

Kallioalueen pinta-ala: 160 ha Korkeus: 195 m.p.y Suht.korkeus: 61 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

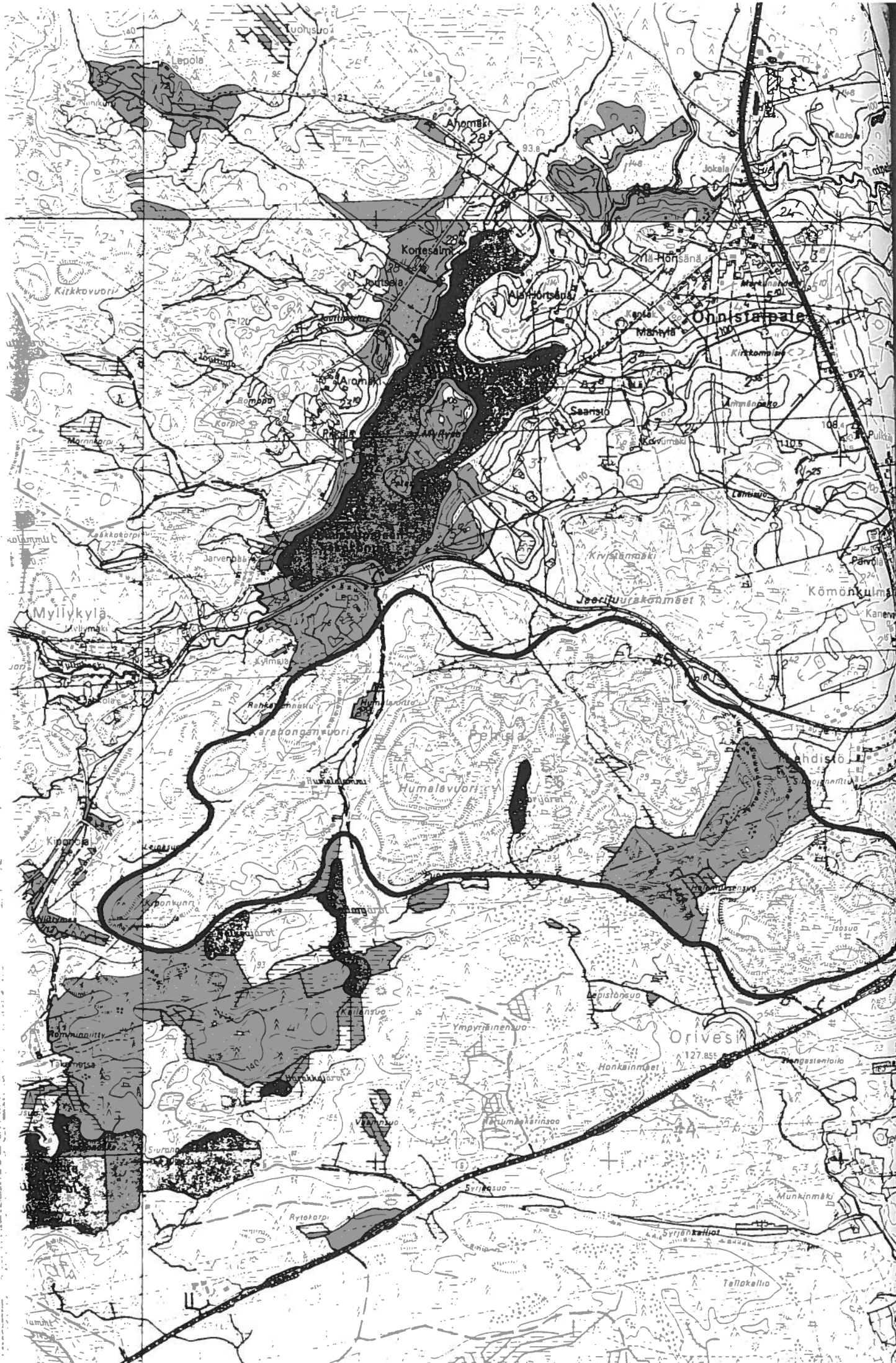
Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	3
Maisema:	2		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Kallioalueella on maa-aineslain tarkoittamia merkittäviä maisemallisia, geologisia ja biologisia arvoja. Alue kohoo eteläosastaan vesistön rannalta jyrkkärinteisenä noin 60 metriä, joten rajautuminen ovat hyvin selkeää. Parhaat näköalat avautuvat Vuorilahdenvuoren rantajyrkänteiden päältä, josta näkyy puuston rajoittama vesimaisema syvällä alhaalla sekä kaukaisia metsämaisemia. Sisäinen maisema on parhaimmillaan jylhällä rantajyrkänteellä. Geologisista arvoista tärkeimmät ovat geomorfologinen edustavuus monipuolisuus ja selkeän kivilajikontaktin esiintyminen. Itäosan keskellä on kohtalaisen edustava lounais-koillisuuntainen murros, jonka molemmin puolin on jyrkäne. Vuorilahdenvuoren eteläreunassa on 35 metriä korkea porrasjyrkäne. Alueen pääkivilajit ovat gabro, porfyryigraniitti ja granodioriitti ja sivukivilajit graniitti, amfiboliitti ja peridotiitti. Eteläreunassa on gabroa, jolla on breksiakontakti Vuorilahdenvuoren luoteisreunassa graniitin kanssa. Kontaktissa on nähtävissä gabromurskaleita graniitin seassa.

Alue on myös biologisesti monipuolinen, sillä kallioiden välissä on soistumia, puronotko ja lampi. Kalliokasvillisuus on pääasiassa karuille seinämille tyypillistä. Poikkeuksena on varsinaisen Vuorilahdenvuoren ylempi jyrkäne, jolla on hyvin edustava vaateliaan paakku-uurnasammalen vallitsema valuvetinen varjoseinämä. Alue on pääosin melko tavanomaista kangasmetsää. Alueella on laajoja hakkuita, mutta toisaalta luonnontilaisia, hyvin edustaviakin osia löytyy. Alueen keskellä oleva Mäkilampi on luonnontilainen nevarantainen lampi. Pohjoisosan Rökäsnokossa puro virtaa kivikon alla ja ympärillä on pieni korpijuotti. Vuorilahdenvuoren jyrkäne on linnustollisesti merkittävä.

Kallioalue: Humalavuori-Karahonganvuori Kunta: ORIVESI

Sijaintitiedot: Noin kolme kilometriä Oriveden keskustan luoteispuolella Myllykylän tuntumassa sijaitseva kallioselännejakso.

Karttalehti: 2142 05

Kallioalueen pinta-ala: 287 ha Korkeus: 190 m.p.y Suht.korkeus: 100 m

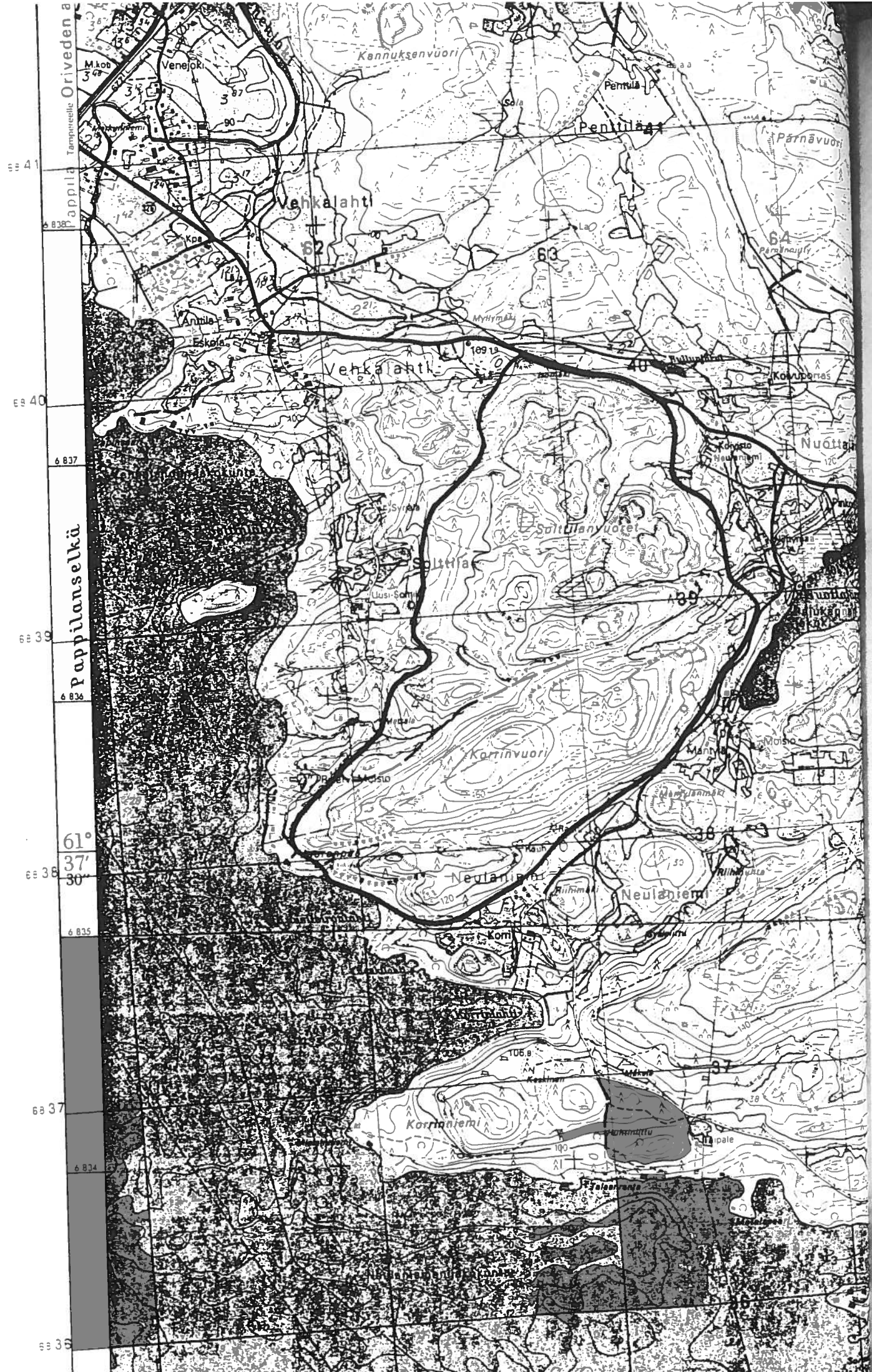
TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	4
Maisema:	2		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	3

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Myllyjärven ja Onnistaipaleen vanhan kulttuurimiljöön eteläpuolella metsämaastossa sijaitseva geologisesti, biologisesti ja maisemallisesti arvokas kallioaluekokonaisuus. Kallioselännejakso erottuu pohjoispuolelta katsottaessa maisemasta selvästi ja myös paljaita jyrkänteisiä rinteitä näkyy lähimaisemassa. Lounaisosan Kiponvuori näkyy länsipuolelle lähes sokeritoppamaisena terävänä selänteinä. Selänteiden lakiosista avautuu osittain puuston rajoittamia hyvin edustavia metsä-, pelto- ja järvimaisemia. Kallioalueen pääkivilaji on vaaleanharmaa granodioriitti. Alueen eteläreunalla granodioriitilla on kontakti keskirakeisen dioriitin kanssa. Alueen kallioperää halkovat murroslinjat. Karahonganvuoren ja Humalavuoren selänteiden jyrkännemuodot ovat massiivisia ja geomorfologisesti edustavia. Silokalliot ovat melko pienialaisia. Kallioalueen sisäiset maisemat ovat paikoin erittäin jylhät ja hieman erämaahenkiset, mutta maisemaa rikkovat hakkuut ja metsäautotieverkosto. Merkittävintä alueen biologiassa on Humalamäennoron luonnonsuojelualue, jolla tavataan suurruoho-, saniais- ja sinivuokko-käenkaalityypin lehtokasvillisuutta. Kivikkoisessa ja lohkareikkoisessa puronvarressa kasvaa mm. uhanalaiset hajuheinä ja tuoksumatara. Kallioaluetta hallitsevat muuten tuoreet sekä lehtomaiset kuusikankaat sekä lakiosissa ja paahteisilla jyrkänteillä myös kuivat mäntykankaat. Kalliokasvillisuus on oligo- ja paikoin lievästi mesotrofista, mutta varsin monipuolista.

Kallioalue: Korrinvuori-Solttilanvuoret**Kunta: ORIVESI**

Sijaintitiedot: Längelmäveden rannalla Neulaniemen ja Vehkalahden kylissä sijaitseva kallioalue n. 7 km Oriveden keskustasta kaakkoon.

Karttalehti: 2142 07

Kallioalueen pinta-ala: 262 ha Korkeus: 167 m.p.y Suht.korkeus: 58 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	2		-monikäyttö:	3
Maisema:	3		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 4**Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:**

Kallioalueella on maa-aineslain mukaisia hyvin merkittäviä biologisia ja merkittäviä maisemallisia ja geologisia arvoja. Kallioalue erottuu vesimaiseman reunalta selvästi kohoavana metsäselänteinä, jossa jyrkännepinnat erottuvat paikoin puuston lomitse. Rajautuminen on selkeää Längelmäveden rannassa, jonka tuntumassa korkeimmat jyrkänteet sijaitsevat. Parhaita näköalapaikkoja ovat lounaispään jyrkänteet, joilta avautuu puuston osittain rajoittamia edustavia järvinäköaloja. Biologisesti arvokkain osa on eteläisempi lounaisjyrkäne ja sen lehtojensuojeluohjelmaan kuuluva aluslehto (Alapassi & Alanen 1988). Lehto on melko luonnontilainen, kuusivaltainen ja sen kallionaluslehdolle tyypillisessä lajistossa on eteläisiä piirteitä. Alue on myös linnustollisesti merkittäviä. Eteläisellä jyrkänteellä esiintyy Pirkanmaalla melko harvinaista tummaraunioista sekä meso-eutrofista sammallajistoa. Pääosa alueesta on rehevähköä lehtomaista kangasmetsää. Lakiosat ovat varsin peitteisiä. Kallioalue on geologisesti melko monipuolinen. Pääkivilajit ovat keskirakeinen gabro ja grano- ja kvartsidioriitti, joiden kontakti sijaitsee kallioalueen keskiosan notkelmassa. Molempia pääkivilajeja leikkaa hieno-keskirakeinen suuntautumaton diabaasijuoni. Edustavimmat ja massiivisimmat jyrkännepinnat sijaitsevat kallioalueen lounaisosassa, jossa ne ovat tyvestään louhikkoisia, rakoilun lohkomia porras- ja viisto jyrkänteitä. Lakiosan silokalliot ovat pieniä.

Kallioalue: Aurikkovuori-Sulkuvuori Kunta: ORIVESI

Sijaintitiedot: Kallioalue sijaitsee Aurikkojärven koillisrannalla noin 8 kilometriä Orivedeltä itään.

Karttalehti: 2142 08

Kallioalueen pinta-ala: 91 ha Korkeus: 160 m.p.y Suht.korkeus: 63 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

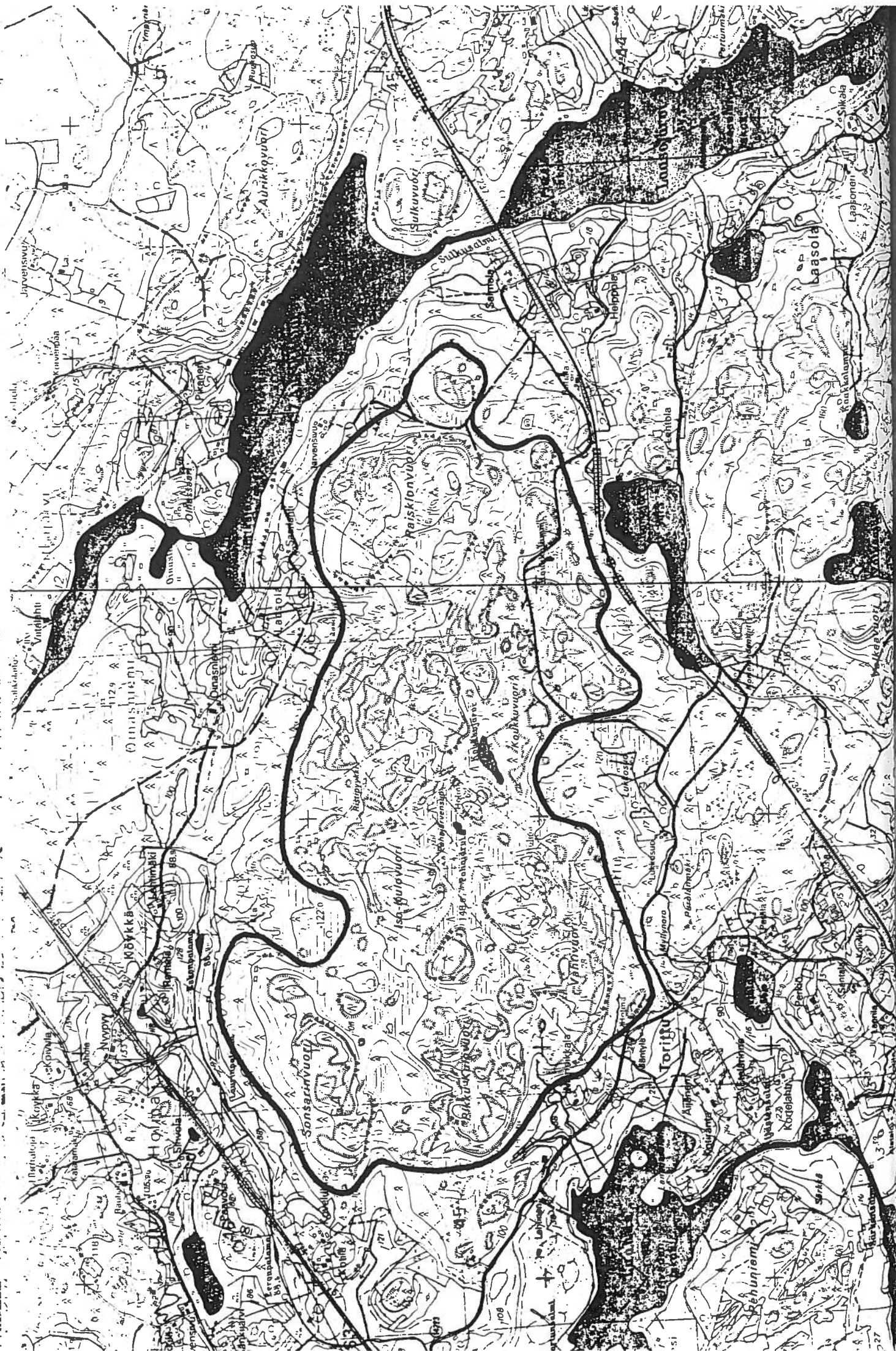
Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	2
Biologia:	3		-monikäyttö:	3
Maisema:	2		-luonnontilaisuus:	3
			-lähiympäristö:	2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 2

Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:

Aurikkovuoren ja Sulkuvuoren kallioalue on geologisesti, biologisesti ja maisemallisesti erittäin edustava kohde, joka kohoaa Aurikkojärvestä ja Laasojärvestä jyrkänteisenä selänteellä parhaimmillaan yli 60 metriä. Aurikkovuoren massiiviset lounaisjyrkänteet kohoavat osittain suoraan Aurikkojärven pinnasta ja erottuvat silmiinpistävinä kalliopintoina lounaispuolelle. Jyrkänteiden tyvellä on paikoin edustavaa, melko massiivista louhikkoa. Sulkuvuoren lounaisrinteellä on myös massiivinen louhikkojyrkänte. Kallioalue hallitsee länsipuolista järvimaisemaa. Länsirinteiden yläosista avautuu hieman puuston rajoittamia kauniita järvimaisemia. Alueen sisällä avautuvat jylhät jyrkännemaisemat ovat hyvin edustavia. Kallioperä on pääasiassa granodioriittia. Alueen eteläosan granodioriitissa on kookas gabrosulkeuma. Aurikkovuoren pohjoisosassa granodioriittia leikkaa yli kaksi kilometriä pitkä diabaasijuoni (Laitakari 1986). Kalliopaljastumat sijaitsevat selänteiden länsirinteillä, kun taas muu osa kallioalueen lakea on suurelta osin ohuen moreenipohjaisen kuusikon peitossa. Aurikkovuoren lounaisjyrkänteet ovat massiivisia ja kohoavat osittain suoraan Aurikkojärven pinnasta heikosti porrasmaisina jyrkännepintoina laelle saakka. Jyrkänteiden tyvellä on paikoin edustavaa ja melko massiivista louhikkoa. Kallioselännejakson eteläosassa Sulkuvuoren lounaissivulla on massiivinen, 25 metriä korkea louhikkojyrkänte.

Kallioalueen lakiosassa ja lounaisjyrkänteellä on pääosin karua männikköä. Jyrkänteellä esiintyy myös pienialaisia kallioketoja sekä kalliorakojen monilajisia putkilokasviyhteisöjä. Jyrkänteillä esiintyy valuvesipinnoilla ja ylikaltevilla kohdilla keskiravinteisia sammalyhteisöjä. Koillisrinteille ovat ominaisia tuoreet kuusikot ja lounaisrinteiden yläosissa tavataan lehtomaista kuusikkoa sekä puolilehtoa. Kohteelta on aiemmin löydetty epifyyttinä raidankeuhkojäkäliä. Luonnontilaisuudeltaan edustavimpia osa-alueita ovat Sulkuvuori ja Aurikkovuoren lounaisjyrkänte. Kallioalueen koillisosaa luonnehtivat talousmetsät, avohakkuuaukeat sekä metsäautotiet. Sulkuvuori on muinainen linnavuori, joka rajautuu etelässä Pitkäjärven kulttuurihistoriallisesti merkittävään viljelysseutuun.

Kallioalue: Sonsarinvuori-Raiskionvuori**Kunta: ORIVESI**

Sijaintitiedot: Kallioalue sijaitsee 4-5 kilometriä Orivedeltä itään Aurikkojärven ja Laahun välillä.

Karttalehti: 2142 08

Kallioalueen pinta-ala: 397 ha Korkeus: 182 m.p.y Suht.korkeus: 98 m

TÄRKEIMMÄT TEKIJÄT:

Geologia:	3	Muut tekijät:	-historia:	4
Biologia:	3		-monikäyttö:	4
Maisema:	2		-luonnonalaisuus:	3
			-lähiympäristö:	2

KALLIOALUEEN ARVOLUOKKA: 2**Kallioalueen yleiskuvaus ja tärkeimmät arvot:**

Sonsarinvuori - Raiskionvuori käsittää laajan kallioaluekokonaisuuden, jolle on luonteenomaista selvästi ympäristöön erottuvat mäntyvaltaiset kallioalueet ja jyrkänepaljastumat sekä alavampien alueiden kuusivaltaiset kangasmetsät ja korpisoistumat. Paikoitellen alueella esiintyy pieniä metsälampia, joita ympäröi neva- tai rämekasvillisuus. Alueen länsiosan massiiviset kallioalueet ovat jyrkenteiden osalta melko luonnonalaisia ja erityisesti Sonsarinvuorelta avautuu avaria maisemia. Alueen kallioperä on pääasiassa keskirakeista, vaaleanharmaata granodioriittia, joka vaihettuu paikoin porfyryrgranodioriittiseksi muunnokseksi. Geomorfologisesti massiivisimmat ja edustavimmat jyrkenteet sijaitsevat kallioalueen länsiosassa Sonsarinvuoren eteläreunalla ja Pikku Kulovuoren länsi- ja lounaisreunalla. Suhteelliset korkeuserot selänteiden lakiosien ja notkelmien välillä on parhaimmillaan noin 60 metriä. Kallioalueella harva- ja runsarakoisille granodioriittikallioille ei ole kehittynyt yhtenäisiä laajempia silokalliopintoja. Sonsarinvuoren eteläjyrkäne on massiivinen, 15-45 metriä korkea, heikosti porrasmainen pystyseinä, jossa esiintyy edustavia yhtenäisiä pystysuoria tai heikosti ylikaltevia seinämäpintoja. Vartiovuoren 15-20 metriä korkean eteläjyrkänteen tyvellä on kookas, rakoilun synnyttämä kiilamainen onkalo ja runsaasti kasvillisuuden peittämää lohkareikkoo.

Kallioalue rajautuu lännessä Pehulan-Lyytikkälän arvokkaaseen kulttuurimaisemaan, jossa sijaitsee Holman vanha kartano. Kohteen ympärillä on muuten talouskuusikoita sekä peltoalueita. Raiskionvuoren itäpuolella on Aurikkojärvi, jonka koillisrannalla sijaitsee Aurikkovuoren ja Sulkuvuoren arvokas kallioalue. Sonsarinvuori on pesimälinnustoltaan arvokasta aluetta. Selänteiden välisiä notkelmia sekä alueen länsiosaa luonnehtivat melko laaja-alaiset taimikko- ja avohakkuualueet. Alueen kalliokasvillisuus on melko tavanomaista. Sonsarinvuoren jyrkenteiden kallioterasseilla esiintyy paikoitellen pienialaisia kallioketoja sekä valuvesiseinämien ravinteisempia sammalyhteisöjä.

